

ת"פ 34053/08/18 - מדינת ישראל נגד יצחק טל

בית משפט השלום בקריית גת

ת"פ 34053-08-18 מדינת ישראל נ' טל
תיק חיצוני: 366842/2018
לפני כב' סגנית הנשיא, השופטת נגה שמואלי מאייר
מדינת ישראל המאשימה
נגד הנאשם
יצחק טל
ע"י ב"כ עו"ד דוד מועלם

החלטה

האם יש לזמן עד תביעה לעדות נוספת כעד הגנה - זו השאלה העומדת לפתחי.

רקע עובדתי וטיעוני הצדדים

1. כפי הנטען בחלק הכללי של כתב האישום, הנאשם ומר סרגיי אחרמנקו (להלן: "המתלונן" או- "עד תביעה מספר 3"), הינם בקשרי חברות. כמו כן, לנאשם עסק להמרת מטבע ברחוב רש"י 7 בקרית מלאכי.
2. כפי הנטען בעובדות כתב האישום, ביום 13.08.2018 בסמוך לשעה 19:20, הגיע המתלונן לעסקו של הנאשם, שם התגלע בין השניים ויכוח על רקע כספי.
3. מיד ובהמשך למתואר לעיל, לבקשת המתלונן כי ישוחחו במקום אחר, יצאו הנאשם והמתלונן והתקדמו רגלית ברחוב רש"י.
4. מיד ובסמוך, אחז המתלונן בחולצתו של הנאשם וקירב אותו אליו, או אז, תקף הנאשם את המתלונן בכך שאחז בידיו את אצבעו של המתלונן, קיפל אותה ועיקם את ידו.
5. בהמשך לכך, תקף הנאשם את המתלונן בכך שהכה בו מכת אגרוף בפניו. כתוצאה מהמכה נגרמה למתלונן חבלה חמורה בדמות שבר בגשר האף, שהצריך רדוקציה בהליך טיפולי בבית החולים.
6. בהמשך לאמור, לאחר שנפל המתלונן על ברכיו, הלה קם ותקף את הנאשם בכך שבעט בגבו.
7. מיד ובסמוך לכך, חש המתלונן בסחרחורת ונפל שוב על ברכיו. או אז, תקף הנאשם את המתלונן בכך שהכה בו במכת אגרוף בפניו, וכתוצאה מכך נגרמו למתלונן נפיחות ברקמות מסביב לאף ולשפה.
8. מיד ובהמשך לאמור, נפל המתלונן ארצה, והנאשם המשיך ותקף אותו בכך שבעט בראשו, וכתוצאה מהבעיטה נגרמה למתלונן חבלה של ממש בדמות המטומה אריקולרית באוזן ימין, שהצריכה ניקוז בהליך טיפולי בבית החולים.

עמוד 1

9. בגין כל אלו, יוחסו לנאשם העבירות הבאות: עבירת **תקיפה סתם** לפי סעיף 379 לחוק העונשין; עבירת **חבלה חמורה** לפי סעיף 333 לחוק העונשין; עבירת **תקיפה הגורמת חבלה ממש** (2 עבירות) לפי סעיף 380 לחוק העונשין.

10. ביום 25.02.2019, כפר הנאשם כפירה מפורטת בעובדות המיוחסות לו בכתב האישום, והתיק נקבע להבאת ראיות.

11. ביום 15.07.2019, החלה שמיעת הראיות בתיק, במהלכה נשמעה עדות המתלונן.

12. ביום 17.07.2019, העידו עדי תביעה מספר 1 ו-2, וביום 18.09.2019, העיד עד תביעה מספר 4 ובכך הסתיימה לה פרשת התביעה.

13. ביום 28.11.2019, הגיש בא כוח הנאשם בקשה **להזמנת המתלונן** לעדות נוספת, **הפעם מטעם ההגנה**, תוך שהבקשה גופא נקבעה לשמיעה ליום 30.12.2019 (מועד שהיה קבוע לפרשת ההגנה).

14. בסיום ישיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 30.12.2019, ולאחר שמיעת עדותו של הנאשם, עמד הסנגור על בקשתו להעיד את המתלונן מטעם ההגנה. הנימוק לבקשתו זו נסמך על הטענה לפיה, נודע להגנה באמצעות אחותו של הנאשם, הרי היא עדת תביעה מספר 1, כי לאחר שמיעת עדותו של המתלונן בבית המשפט, סיפר המתלונן לעדת התביעה מספר 1, כי בעת עדותו בבית המשפט הוא היה נתון תחת השפעת חומרים משני תודעה, וכן כי נאמר לו עובר למתן העדות כי אם יעיד עדות השונה מהעדות שמסר במשטרה, אזי, ייענש על כך בחומרה בגין עדות שקר. מתוך כך עתר בא כוח הנאשם לזמן בשנית את עדת התביעה מספר 1 וכן את המתלונן כעדים מטעם ההגנה.

15. המאשימה התנגדה לבקשה תוך שציינה כי הסנגור לא הביא כל תימוכין לדבריו, מה גם שתוכן עדות המתלונן בבית המשפט תואם את תוכן העדות שהלה מסר במשטרה, ועל כן כלל לא ברור מה כוונת ההגנה בטענתה כי המתלונן היה תחת השפעת חומרים משני תודעה בעת עדותו. בנוסף ציין בא כוח המאשימה כי ממילא בית המשפט הזהיר את המתלונן בפתח עדותו כי באם יעיד עדות שקר הוא צפוי לעונשים הקבועים בחוק, כך שלא נהיר כיצד הטענה לפיה הלה הוזרה עובר לעדותו יש בה כדי לסייע בהגנת הנאשם.

דין והכרעה

16. כידוע, חוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב - 1982 (להלן: "**החוק**"), הינו קובץ של הוראות שעניינן, בין היתר, לקבוע את סדר הבאת הראיות בבית המשפט. בעניין זה נקבע כי דרך המלך והסדר המקובל של ניהול המשפט, הוא כי ראשית נשמעת פרשת התביעה, בה התביעה מביאה את ראיותיה בפני בית המשפט, ולאחר מכן נשמעת פרשת ההגנה בה האחרונה מביאה בפני בית המשפט את ראיותיה (ראה סעיפים 156 - 164 לחוק). לכלל זה נקבעו מספר חריגים בחוק ובפסיקה, המורים כי בהינתן תנאים מסוימים וחריגים רשאי בית המשפט להתיר למי מהצדדים למשפט לשנות מהסדר הרגיל של הבאת הראיות (ראו סעיפים 165 - 167 לחוק).

17. עם זאת, וזאת חשוב להדגיש, הבאת ראיות החורגת מהסדר הרגיל, הרי שהיא **החריג** ובית המשפט ישקול בכל מקרה לגופו האם יש להתיר זאת בהתאם לשיקולים השונים. בצד הכלל, כי הראיות צריכות להיות מובאות בזמן הרגיל והמקובל, יש להכיר בשיקול-דעת בית המשפט לסטות מהכלל, במקרה שהוא ימצא זאת לנחוץ. הפעלת שיקול-דעת זה אינה צריכה להיות עניין שבשגרה, כאשר בעניין זה בית המשפט ישקול את הן את צורכי הנאשם והן את צורכי החברה כולה (ראו לעניין זה, ע"פ 951/80 **יצחק קניר נ' מדינת ישראל**, לה (3) 505 (1981)). למעשה,

גישה זו מבטאת איזון ראוי בין הצורך לשמור על הסדר המקובל של ניהול המשפט הנושא ערך וחשיבות משל עצמו לבין הצורך לשמור על גמישות דיונית שמטרתה למנוע עיוות דין כדי לקדם את עניינם של הנאשם והחברה (ראו הדברים שנאמרו בעניין זה בע"פ 5874/00 **ארנלדו לזרובסקי נ' מדינת ישראל**, נה(4) 249 (2001)).

18. הנה כי כן, ניתן לומר כי העדת עד תביעה פעם נוספת מטעם ההגנה, על אף חריגותה הוכרה זה מכבר בפסיקה. עם זאת, ברי, כי אין הכוונה כי כל אימת שיחפוץ בכך הסנגור, יוכל הלה לזמן עדי תביעה שיעידו כעדי הגנה מטעמו, ובפסיקה נקבעו מבחנים ברורים לשאלה האם ומתי יתיר בית המשפט לזמן עד תביעה בשנית כעד הגנה. וכך, הוכרה זכותו של נאשם, שאינה יכולה להיות מוטלת בספק, לקרוא לעד להגנתו, אף שזה כבר העיד כעד תביעה, **רק כאשר לאחר מסירת עדותו קרה או תגלה דבר חדש המעמיד בסימן שאלה את נכונות עדותו הקודמת** (וכך באו הדברים לידי ביטוי בע"פ 305/74 **משולם הורוביץ נ' מדינת ישראל**, כט(1) 416 (1974) (להלן: "עניין משולם") וכן ראו, ע"פ 338/61 **יצחק בנוז נ' היועץ המשפטי לממשלה**, טז 289 (1962)).

19. ברוח הדברים האמורים ייאמר, כי על מנת שבית המשפט יורה, לזמן עד תביעה לעדות נוספת (מטעם ההגנה), צריך שיובא בפניו, **גילוי חדש או שנוצרו נסיבות חדשות ונתגלו נתונים חדשים**, המעמידים בספק את נכונות עדותו הקודמת של העד, **המצדיקים בירור נוסף**, בו יתבררו מחדש פרטי העדות הרלוונטיים באמצעות העד עצמו, וההליך הפלילי יפרש לצורך כך על פני פרק נוסף. אכן, במידה ומתעורר ספק כזה בליבו של בית המשפט, לאורו של גילוי חדש כאמור, כי קיים חשש שלא נעשתה חקירה מלאה ומקיפה של האמת וכי עדותו של העד אינה נכונה מכל טעם שהוא, יפעל הוא בהתאם לסמכותו זו, ונכון הדבר שבעתיים ככל שמדובר במי שעדותו מרכזית וחשובה יותר לצורך הכרעת הדין.

20. ואולם, כל עוד לא עולה כל גילוי כאמור מחומר העדויות ומהבקשות שבפני בית המשפט, ברור הוא כי אין כל טעם בזימון העד לעדות מחדש, ביחוד לאור העיקרון שהדין אמור להגיע לסופו באופן שבית המשפט ינהלו כראוי וביעילות המבטיחה את אינטרס הציבור כמו גם את אינטרס הנאשם עצמו. בהקשר זה תבחן כאמור, הגנת הנאשם מזה, והצורך שלא להטריד עדים ועקרונות יעילות וסופיות דיון, מזה. בהתאמה, נאשם המבקש לזמן עד שהעיד, נדרש לפנות **בבקשה מנומקת** לבית המשפט ולא קיימת לו זכות קנויה לזימון העד (ראו בעניין זה, ת"פ (מחוזי תל אביב-יפו) 360/96 **מדינת ישראל נ' זאב בשן** (פורסם בנבו), 21.06.2000 ות"פ (מחוזי ת"א) 66313-12-15 **משה יעקב חברוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) (31.10.2017)).

21. עניינו הרואות אם כן, כי בית המשפט רשאי גם רשאי להתיר לסנגור להעיד עד תביעה שנסתיימה שמיעת עדותו פעם נוספת כעד הגנה, ואולם, המדובר במקרים חריגים ויוצאי דופן. על מנת שבית המשפט ייעתר לבקשה חריגה מסוג זה, על הסנגור להראות לבית המשפט גילויים חדשים או ראיות חדשות שיש בהן להעמיד בסימן שאלה את נכונות עדותו של העד. ודוק, כפי שנשקף מהפסיקה, אין להסתפק באמירות בעלמא בדבר מהימנות העד, ויש צורך **בהנחת תשתית ראייתית מספקת** על מנת שבית המשפט אכן יוכל לשקול במאזניו ולהכריע בין השיקולים השונים, האם להתיר להעיד עד תביעה פעם נוספת מטעם ההגנה.

22. וכך, **בעניין משולם**, התיר בית המשפט את העדת עד התביעה כעד הגנה רק לאחר שהלה חזר בו עלי כתב מהדברים שמסר בעדותו, באמצעות מכתב שרשם לנאשם; וכך, בע"פ 843/79 **סעיד מאיר כהן נגד מדינת ישראל** (30.04.1980) (לא פורסם), התיר בית המשפט להעיד את המתלוננת פעם נוספת מטעם ההגנה בעקבות מכתב שהלה כתבה לנאשם, בו היא חזרה בה מהדברים שמסרה בהודעתה במשטרה; ואילו בת"פ (שלום ת"א) 6935/07 **מדינת ישראל נ' בסיס ארז** (04.09.2008), שם בית המשפט דחה את עתירת ההגנה לזמן עדי תביעה לעדות

נוספת מטעמה, על אף שההגנה ציינה כי יש בידה קלטת ממנה עולות סתירות באשר לדברים שהעידו העדים בבית המשפט. בית המשפט לא התיר את הבאת העדים פעם נוספת, וזאת בין היתר משום שלא הוצגה בפניו אותה הקלטת, ולאור כך **שהטענה לפיה, הקלטת סותרת מיניה וביה את גרסאות המתלוננים בבית המשפט נסמכה על פרשנותו של הסנגור בלבד** (וכל זאת בשונה מעניין הורוביץ לעיל, שם ההגנה הציגה לבית המשפט את החומר החדש ורק לאחר מכן ביקשה להזמין מחדש את העד).

23. ומהתם אל הכא, הרי שבעניינינו, הסנגור מבקש מבית המשפט לזמן את המתלונן ואת עדת תביעה מספר 1, פעם נוספת לעדות מטעם ההגנה, ללא שהוצגו על ידו ראיות חדשות לבית המשפט, תוך שהסנגור עצמו סומך ידיו על דברים שהוא שמע מעדת התביעה מספר 1 (אחות הנאשם) לאחר שהלה סיימה להעיד מטעם התביעה זה מכבר. המדובר בדברים שלכאורה מסרה עדת התביעה מספר 1 בעלמא מבלי שטענה זו נסמכה ולו בבדל ראייה. למעלה מהצורך, ובזהירות ייאמר, בעיקר בשל העובדה כי מצויים אנו במהלך שמיעת הראיות, כי למעשה המדובר בדברים שמסרה עדת התביעה מספר 1 שהוכרזה במהלך עדותה מטעם התביעה כעדה עוינת, תוך שבמהלך עדותה שינתה מגרסתה במשטרה, זעמה על כך שזומנה להעיד מטעם התביעה, והשתלחה במתלונן בעדותה בבית המשפט: **"הבנתי עם הזמן כמה שהוא לא אמין, פסיכופט כמה שהוא שקרן, וכמה שהוא עושה לי צרות והוא גבר מסוכן מאוד לציבור"** (ראו פרוטוקול הדיון מיום 17.07.2019, עמוד 24, שורות 6-8), וכן - **"זה בן אדם לא אמין. זה פסיכופט לגמרי. הוא הרס לי את כל החיים וגרם לילדים שלי נזק פסיכולוגי. הילדים שלי מפחדים שהוא יבוא לגור אצלי בבית. הוא בן אדם מסוכן לציבור"** (ראו פרוטוקול הדיון מיום 17.07.2019, עמוד 27, שורות 22-23). משכך, לא מצאתי כי אמרותיה של אותה עדה אשר הובאו על ידי הסנגור בעל פה, אכן מקימות את הרף הנדרש המהווה נסיבה חדשה או גילוי חדש אשר יש בו בכדי להצדיק הבאתה או הבאת המתלונן פעם נוספת בפני בית המשפט (והפעם מטעם ההגנה).

24. כאן המקום לציין כי בבית המשפט מסר המתלונן גרסה מפורטת, נחקר ארוכות וענה לכל שאלות התביעה ואף נחקר שתי וערב על ידי ההגנה, וכאמור, חזר בעדותו על הדברים שמסר במשטרה. הנה כי כן, ואף אם (כדברי עדת תביעה מספר 1), הלה מסר לה כי היה נתון תחת השפעת חומרים משני תודעה במהלך עדותו בבית המשפט (ובית המשפט לא התרשם שאכן כך היה כלל ועיקר), ומבלי להתעלם מחומרת הדברים (ככל שהם אכן נכונים), לא נראה כי הדבר השפיע כהוא זה על מתן עדותו או על התשובות אשר סיפק. וכאמור, אף הסנגור עצמו לא הצביע על כל ליקוי בעדותו של המתלונן בבית המשפט, אלא רק ציין כי הגיע לידיעתו המידע לפיו, הסתבר לעדת תביעה מספר 1 בדיעבד כי המתלונן העיד בבית המשפט כשהוא נתון תחת חומרים משני תודעה.

25. עוד יאמר כי לא מצאתי כל טעם להורות על קבלת הבקשה לאור הטענה הנוספת בה אחז הסנגור, לפיה, לעדת תביעה מספר 1 נודע מהמתלונן כי הוא העיד תחת הרושם כי אם ישנה מגרסתו במשטרה ייענש בחומרה. ראשית, מדברי הסנגור כלל לא ברור מי היה זה שהזהיר את המתלונן ובאיזה אופן, ומשכך אין בית המשפט יכול לאמוד על משמעותה וחומריתה של אותה אזהרה; שנית וכאמור, הדברים נמסרו על פה על ידי העדה העוינת ללא כל תימוכין; ושלישית, ממילא עובר לעדותו של המתלונן, הזהירו בית המשפט במפורש כי עליו לומר אמת בעדותו ולא - הוא צפוי לעונשים הקבועים בחוק (ולאו דווקא לשוב על הדברים שמסר במשטרה). בנסיבות אלו, לא ברור כלל כיצד טענה מעין זו יכולה לגרום לנאשם כל עיוות דין או לסייע בהגנתו.

26. אכן, ידוע כי "אין חקר לתבונת סנגור מוכשר" (בש"פ 5881/06 **שלמה בניזרי נ' מדינת ישראל**, סב(1) 684 (2007)), ואולם, דומני כי בבקשותיו הרחיק הסנגור לכת, תוך שלא סמך את בקשותיו כאמור ולו בבדל ראייה.

בנסיבות אלו כאמור, ברי כי אין באותן אמרות בעלמא שנמסרו על ידי עדת תביעה מספר 1 לסנגור כדי להשפיע על תוצאות המשפט או לגרום עיוות דין לנאשם עת אמרות אלה אינן בגדר ראיות חדשות שנתגלו ואין בכוחן להשפיע על מהימנות העדות שניתנה זה מכבר בבית המשפט. בנסיבות אלו, לא מצאתי כי יש מקום להפוך את היוצרות, לחרוג משיקולי יעילות וסופיות הדיון ולהטריד את עדי התביעה לחינם.

27. ויוער, כי עם תום כתיבת שורות אלה, הגיש הסנגור בקשה הימנה עולה כי הוא מבקש לחזור בו מבקשתו. מצער הדבר כי בקשה זו הוגשה סמוך למועד בו בית המשפט אמור היה לפרסם את החלטתו ולאחר שבית המשפט התפנה למלאכת כתיבת ההחלטה. בנסיבות אלו, המדובר אם כן, בדיון תאורטי גרידא.

סוף דבר, ולאור כל האמור לעיל, דין הבקשה להימחק.
תכנית המשפט תתנהל כסדרה.

**ניתנה היום, א' שבט תש"פ, 27 ינואר 2020, בהעדר
הצדדים.**